

Biopsychosociaal model, ICF en positieve gezondheid

In de loop der tijd is de focus verschoven, bij het denken over gezondheid, zorg en welzijn, van ziekte naar functioneren en betekenisvol leven.

Binnen het ICF (International Classification of Functioning, Disability and Health) is functioneren hierbij het centrale begrip. Bij Positieve Gezondheid worden de begrippen veerkracht en eigen regie gebruikt met de focus op betekenisvol leven. Beide modellen tonen een brede kijk op gezondheid, waarbij gezondheid meer is dan de afwezigheid van ziekte.

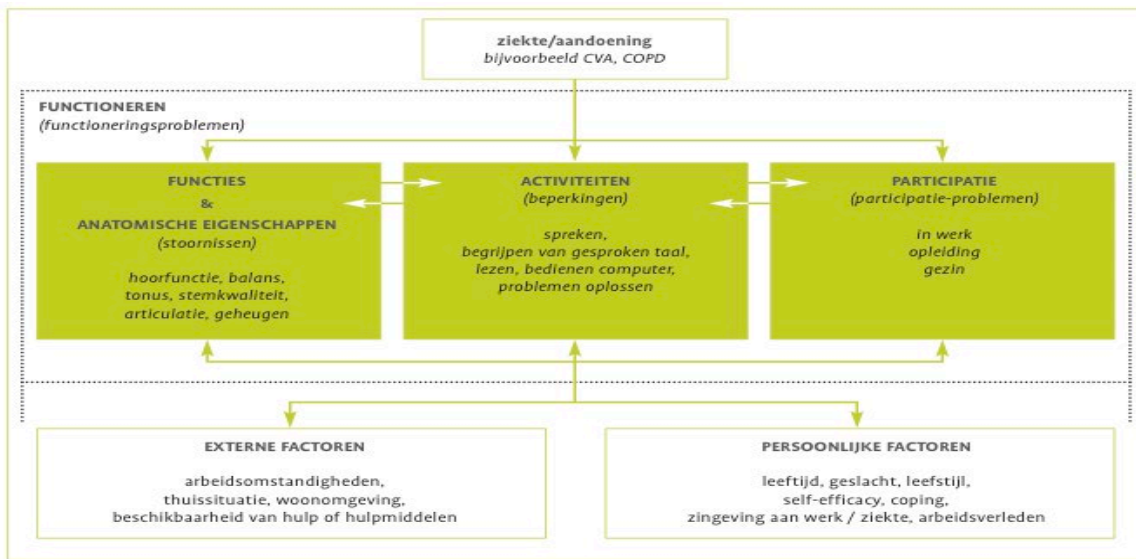
Binnen de revalidatie-, bedrijfs- en verzekeringsgeneeskunde maakt men gebruik van het ICF en Positieve Gezondheid naast elkaar om het functioneren en participeren van de mens in relatie tot ziekte te analyseren en beschrijven. Hiermee wordt niet enkel naar de aanwezigheid van ziekte/beperkingen gekeken, maar naar de patiënt als geheel en naar diens wensen, doelen en nog aanwezige mogelijkheden en naar de belemmerende en bevorderende invloed van persoonsgebonden factoren en externe factoren in onder andere het privé- en arbeidsdomein. Gezamenlijk wordt gekeken naar hetgeen nodig is om deze wensen en doelen te bereiken, zowel op medisch vlak, privé- als werkgebied. Het model maakt gebruik van drie verschillende perspectieven voor de beschrijving van iemands functioneren:

1. De mens als organisme: voor het beschrijven van de functies, anatomische eigenschappen en stoornissen van onderdelen van het lichaam. Bijvoorbeeld: vermindering van het denkvermogen en het geheugen.
2. Het menselijk handelen: voor het beschrijven van wat iemand doet of (nog) zelf kan doen, welke activiteiten iemand uitvoert en welke beperkingen hierin zijn. Bijvoorbeeld of iemand nog zelfstandig kan schoonmaken.
3. Participatie: voor het beschrijven of iemand mee kan doen aan het maatschappelijk leven op alle terreinen, zijn of haar daadwerkelijke participatie en eventuele problemen hierin. Bijvoorbeeld: het deelnemen aan het verkeer.

Daarnaast kunnen verschillende factoren onderscheiden worden, die het functioneren van mensen kunnen beïnvloeden:

- medische factoren: de ziekte, de aandoening of het letsel dat iemand heeft;
- persoonlijke factoren: bijvoorbeeld leeftijd, opleiding, persoonlijkheid;
- externe factoren: iemands fysieke en sociale omgeving, bijvoorbeeld thuissituatie, de aanwezigheid van hulpmiddelen, de werkomgeving, sociaal netwerk.

Voorbeeld ICF:

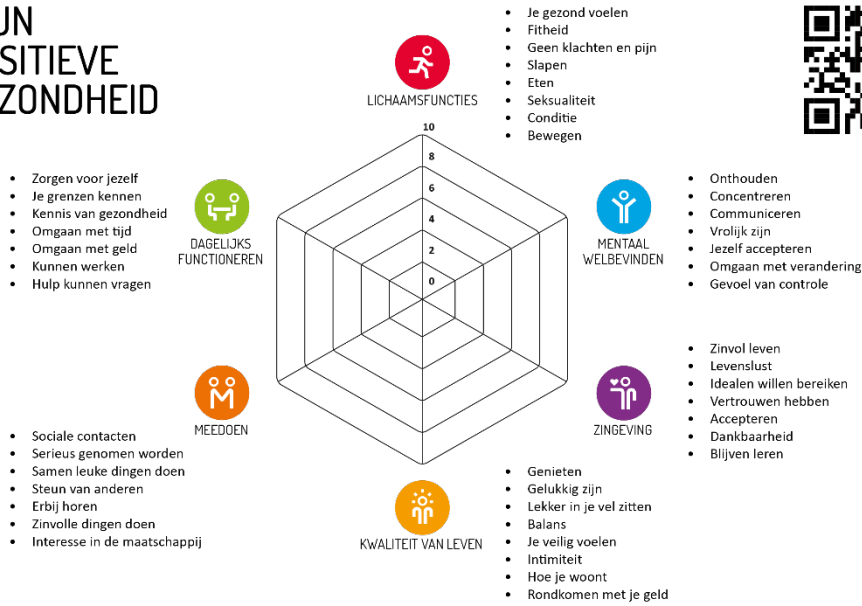

Positieve Gezondheid is gericht op het versterken van veerkracht, eigen regie nemen/behouden over de gezondheid of levensstijl en zingeving in het omgaan met bijvoorbeeld chronische lichamelijke en psychische ziekten. Er wordt gewerkt met 6 dimensies:

1. Lichaamsfunctie
2. Mentale functies en -beleving (mentaal welbevinden)
3. Spiritueel-existentiële dimensie (zingeving)
4. Kwaliteit van leven
5. Sociaal-maatschappelijke participatie
6. Dagelijks functioneren

De genoemde 6 dimensies kunnen gevisualiseerd worden in een spinnenweb-diagram (zie onder), waarbij de cliënt bij elk van de zes velden een aantal vragen beantwoordt en een score geeft (dit kan allen of in gesprek met een arts/therapeut). Hiermee krijgt men een subjectief beeld van hoe een cliënt zijn/haar gezondheid beleeft en vervolgens kan het gesprek aangegaan worden over wat er nodig is om de ervaren gezondheid te verbeteren (indien nodig/wenselijk uiteraard).

MIJN POSITIEVE GEZONDHEID

Ik mis iets dat voor mij belangrijk is: _____

© Institute for Positive Health (IPH) | iph.nl | Gespreksinstrument 2.0

Aan de slag met je Positieve Gezondheid? Vul de vragenlijst in op mijnpositievegezondheid.nl

[IPH-Gespreksinstrument-2.0-Spinnenweb-met-aspecten-met-onderbalk.png \(3508x2480\)](#)